

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității“, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea“ sunt:

Agricola, (Ecica), Agricola, (Hunedoara), Agricola, (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ardeleana, Arieșana, Arina, Armonia Astra, Auraria, Aurora, (Baia-mare), Avrigeana, Bădășana, Banca Poporală, (Caransebeș), Banca Poporală, (Dej), Banca Poporală (Arpașul-inf.), Beregsana, Berzovia, Bihoreană, Bistrișana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de împrumut ca însoțire, (Bicaz) Cassa de păstrare, (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune), (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiselețiana, Coăreana Comuna, Concordia, (T. Uzdin), Cordiana, Coroana, (Bistrișă), Coroana, (Timișoara), Corvineana, Creditul, Crișana, Cujiereana Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia, (Cohalm), Economul, Făgețana, Fortuna, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănișterul, Hașegana, Hondoleana, Insoțire de credit, (Vestem), Institut de credit, (Mehadia), Institut de credit, (Gavoșdia), Isrorul, (Sângeorgiu), Isvorul, (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana, (Corniareva), Murășiana, Murășianul, Nădlăcana, Negoitul, Nera, Notana, Olteana, Oraviciiana, Orientul, Panciovana, Patria, Piatra, Plugarul, (Cacova), Plugarul, (Săcădate), Poporul, (Lugoș), Poporul, (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Racoșana, Reuniunea de împrumut și păstrare, (Iuva-mare), Răureana (Cap. Mânăstur), Săcana, Sătămăreana, Sebeșana, (Caransebeș), Sebeșana, (Sebeșul-săsesc), Selăgeana, Sentinela, Șercădiana, Sîlvania, Șoimușana, Someșana, Speranța, (Hosman), Steaua, Târnavăneana, Tîbleşana, Timișana, Ulpiana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul, (Sănmărtin), Vulturul, (Tășnad), Zărăndeana, Zlăgnea.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Instituțiunea revizorilor-experti ai „Solidarității“.*

Dela introducerea controlului obligator și extern la însoțirea noastră, am avut mulțumirea a înregistră an de an progrese tot mai evidente și astăzi — după patru ani de zile — ne aflăm în plăcuta poziție de a constata, că instituțiunea revizorilor nostri experti nu numai că s'a validat în toate privințele, dar și-a eluat — și la noi și în străinătate — o autoritate de ordin moral, cum sigur nu ne-am gândit nici odată. Băncile noastre consideră astăzi de ceva prea firesc a se supune revizurii prin revizorii-experti ai însoțirii noastre. Ele fac aceasta, nu din alt motiv decât dintr'un sentiment de datorință către ele însăși și către publicul mare. Mulțumită acestui sentiment de datorință și în anul trecut — ca și în ceilalți de până acuma — s'au supus revizurii nu mai puțin decât 49 bănci asociate. Ba, ca dovadă a autorității morale, la care a ajuns la noi această instituțiune de revizori-experti, ținem să remarcăm, că pe lângă băncile asociate, amintite mai sus, s'au mai supus revizurii și alte trei institute românești cari încă nu sunt membri la însoțirea noastră.

Activitatea revizorilor nostri experti a produs rezultate, cari nu se mai pot contesta.

* În ultima ședință a direcțiunii „Solidarității“ ținută la 11 I. crt. secretarul a făcut raportul obicinuit asupra instituțiunii revizorilor-experti, raport pe care îl dăm sub titlu de mai sus.

Din rapoartele speciale ale acestora, cum și din nemijlocita noastră experiență știm, că cu deosebire în administrația internă a băncilor s'au făcut îmbunătățiri esențiale. Tot asemenea și în ce privește lucrările tehnice ale lor. Și dacă s'au putut face aceste îmbunătățiri, meritul este — fără îndoială — al revizorilor nostri experti, dar — ceea ce recunosc și aceștia — și al organelor administrative și executive din jurul băncilor noastre, organe, cari — după mărturisirea generală — dau atenția cuvenită și lucrează cu inimă în direcția indicată de revizorii nostri experti.

Ajunși odată la acest rezultat, credem că a sosit timpul ca revizorii nostri experti, cari până acuma s'au preocupat cu deosebire de o bună administrație și de o corăspunzătoare întocmire tehnică la băncile revizitate — să-și îndrepte atențiunea și asupra altor chestiuni dela care depinde bunul mers și viitorul instituțiunilor noastre financiare. Convinși de aceasta — la inițiativa președintelui însoțirii noastre — s'a convocat încă în 9 Ianuarie a. c. o *Conferență a revizorilor-experti*, conferență, a cărei acte s'au publicat la timpul său și în „Rev. Econ.“ Scopul acestei conferențe a fost pe deoparte ca revizorii nostri să-și dea samă despre rezultatele obținute până acum pe terenul revizurilor, iar pe de altă parte ca ei — pe baza experiențelor câștigate — să stabilească acele proceduri unitare și de folos, cari să normeze calea cea adevărată a activității noastre financiare din viitor.

Cu rezultatele obținute până acum pe terenul revizuirilor, conferența s'a declarat mulțumită și a enunțat, că dorește să-și continue activitatea pe acelaș temei, pe care a lucrat până acuma. În acelaș timp însă conferența, considerând că starea unei bănci nu poate fi garantată numai prin un aranjament tehnic potrivit și prin o bună administrație internă, ci și prin întocmirea unei politici de afaceri raționale și corăspunzătoare intereselor noastre supreme, a enunțat că de aci înainte revizorii-experti în activitatea lor să facă obiect de apretiere și norme, după cari sunt conduse singuraticile noastre bănci în politica lor de afaceri, inzistând ca ele să nu-și imobilizeze activele, să nu folosească în mod irațional creditele străine, să nu se angajeze în afaceri, ce nu stau în raport cu puterile lor și cu natura capitalului, ce administrează și să folosească cu scop rezervele ce-și pot aduna. — Mai departe, conferența având în vedere că în situația actuală fuzionarea băncilor este mijlocul cel mai potrivit pentru regularea relațiilor de credit și pentru delăturarea concurenței păgubitoare, a enunțat și aceea, că de aci înainte revizorii-experti să dea o deosebită atențiune acțiunii pentru fuzionarea băncilor, acolo unde află de bine și de folositor să se întreprindă astfel de acțiuni.

Prin aceste hotăriri ale conferenței revizorilor-experti, activitatea acestora, se întregeste în chipul cel mai fericit. Pentru că trebuie să recunoască orice om nepreocupat, că punctul de vedere dela care au emanat aceste hotăriri, că adevărat viitorul unei bănci e condiționat nu numai de o administrație și tehnică corăspunzătoare, ci și de o politică de afaceri rațională, este atât de important și just, încât el va fi de sigur acceptat de toate băncile noastre. Obiecțiunea ce se face în unele cercuri a băncilor noastre, cumcă prin aceste hotăriri ale lor, revizorii nostri experti ar fi depășit cercul competenței lor, este — după modesta noastră părere — nejustă. Revizorii noștri nu se vor amesteca în politica de afaceri și în acțiunea de fuzionare a băncilor noastre, ci numai vor atrage atențiunea cercurilor interesate asupra acelor porniri, pe cari nu le vor afla de potrivite cu interesele adevărate ale institutelor financiare, ce vor revidă, și oamenii noștri conducători și interesați — cari și până acum s'au arătat destul de cu considerație față de cuvântul revizorilor-experti — își vor înțelege datorințele. În urmare revizorii noștri vor indica numai calea de urmat pentru ca cei în drept să-și poată face dato-

rița pentru îndreptarea activității noastre financiare în direcția cea adevărată. Hotăririle revizorilor nostri experti de a contribui și în acest chip la perfecționarea activității noastre de bancă nu pot avea decât numai aprobarea și recunoștința direcțiunii „Solidarității“.

Perfecționarea instituțiunii revizorilor-experti trebuie să ne fie un indemn continuu nu numai pentru că așa cer interesele băncilor noastre, ci și pentru faptul că numai în chipul acesta ne vom putea susține — față de cercurile financiare străine — poziția la care am ajuns. Căci trebuie să Vă raportează că și în anul trecut instituțiunea noastră n'a fost lipsită de considerația, ce o merită din partea cercurilor financiare și de specialitate străine. Astfel creditorii străini — între aceștia și bănci foarte mari — au continuat și în anul trecut a-și lua informațiuni dela însoțirea noastră, dând considerația de lipsă acelor bănci, cari s'au supus revizuirii. Activitatea instituțiunii noastre a fost însă apretiată și de cercurile de specialitate. Ca o dovadă amintim aci faptul că în publicațiunile Reuniunii regnicolare a revizorilor, instituțiunii revizorilor nostri experti s'au consacrat pagini de apretieri obiective și juste, cari sunt o frumoasă răsplată pentru munca și rezultatele dobândite de activitatea sistematică a acestora. Tot aci trebuie să amintim și faptul că însoțirea noastră a fost învitată și la *ancheta pentru reforma băncilor*, ținută din inițiativa Reuniunii regnicolare a revizorilor, la 1 Noemvrie a. tr. în Budapesta. La această anchetă, la care au participat aproape toți factorii economici și financieri din țară, însoțirea noastră a fost reprezentată prin secretarul său, care în discursul său, publicat și în „Revista Economică“ și în actele oficiale ale anchetei a reprezentat punctul de vedere după care introducerea unui control la bănci prin intervenția legistaturii nu trebuie admisă — putând fi chiar și primejdioasă — câtă vreme controlul obligator și extern poate fi realizat din inițiativa privată, cum s'a făcut aceasta la băncile noastre românești. Părerea aceasta a fost de altfel admisă și de alți membri ai anchetei. Cu toate acestea azi nu se poate nici măcar prevedea cum se va rezolvi această chestiune la celelalte cercuri de bănci din țară. Un lucru însă este cert. Chestiunea controlului la bănci este astăzi pusă la ordinea zilei atât în cercurile financiare cât și în cele de specialitate și juridice și datorința noastră nu poate fi alta decât să urmărim cu atențiune tot ce se petrece pe acest teren, cău-

tând să convingem pe cât mai mulți de îndreptățirea controlului obligator, introdus din inițiativă privată, pe baze și în organizații autonome. — Organul de publicații al însoțirii noastre, „Revista Economică” și-a și pus de scop să țină în curent cercurile băncilor noastre cu acțiunea străină relativ la chestiunea controlului la bănci. Ca o dovadă despre aceasta amintim faptul, că a dat în traducere românească proiectul Reuniunii regnicolare a revizorilor relativ la institutul special de învățământ pentru revizori.

Acestea sunt momentele mai însemnate, ce am aflat de bine să raportăm despre instituțiunea revizorilor noștri experți, cum și despre acele chestiuni, cari o privesc mai de aproape. — În legătură cu acestea Vă prezintăm și următorul proiect de decis:

Având în vedere motivele ponderoase, cari a îndemnat conferența revizorilor-experti, ținută la 9 Ianuarie a. c. în Sibiu să enunțe ca revizorii noștri experți în activitatea lor viitoare să facă obiect de așteptare și normele după cari sunt conduse singuraticile bănci în politica lor de afaceri, precum și să stăruiască pentru acțiunile de fuzionări, acolo unde aceste pot fi de folos, direcțiunea „Solidarității” ia act cu aprobare despre hotărârile aduse și pune în vedere revizorilor însoțirii concursul ei în scop ca aceștia să-și poată îndeplini cât mai ușor îndatoririle luate.

Mai departe, considerând, că conferențele revizorilor noștri experți, inițiate prin conferența din 9 Ianuarie a. c. sunt — chiar după propriile lor mărturisiri — mijlocul cel mai potrivit pentru discutarea și lămurirea diverselor chestiuni dela a căror potrivită deslegare depinde dezvoltarea normală a instituțiunii controlului obligator și extern, direcțiunea „Solidarității” decide ca conferența revizorilor-experti să fie convocată de aci înainte în tot anul, din prilejul adunării generale a însoțirii. Pentruca însă cheltuielile acestor conferențe să nu fie o sarcină insuportabilă pentru bugetul însoțirii, și de altfel destul de redus, să fie rugate institutele în serviciul cărora stau revizorii noștri experți, ca funcționari, ca la adunările generale ale însoțirii noastre să-i exmită totodată și ca reprezentanți oficioși ai lor. Prima conferență a revizorilor noștri experți va urma să se țină chiar din prilejul proximei adunări generale a „Solidarității”.

Scumpirea traiului.

Scumpirea traiului sub diferite forme este problema zilei — problema de seamă a zilei — la noi ca și în alte părți, în țările a căror bază economică o formează agricultura, cât și în cele industriale — cu singura deosebire că în unele părți se manifestă mai tragic decât în altele; mai cu iuteală sau mai domol, după împrejurările ce domină situația în țările respective.

În Anglia chestiunea durează de mult timp și a intrat într-o frază acută, care a dat naștere la stări de lucruri foarte mult exploatate pentru scopuri politice. Însă oamenii, cari prin poziția lor, simt o oarecare răspundere față de cei nedumeriți, cred că e datorია lor să i lămurească. Printre aceste încercări trebuie să considerăm pe aceea a Profesorului W. J. Ashley, decanul facultății de comerț a Universității din Birmingham, care în toamna anului 1910 a căutat a stabili câteva puncte de seamă, în această privință, printr-o serie de articole publicate într-o foaie londoneză și pe care le reproduce într-o broșurică „după dorința Editorului” acelei foi.

Să o examinăm.

1. Mai întâi, spre a dovedi temeinicia acelor, cari susțin o scumpire a traiului, ni-se arată în ce proporție s'au scumpit hrana, îmbrăcămintea și locuința pe deoparte, și pe de altă urcare prețului în general *en gros*.

În această privință, luând de bază anul 1910, ministrul de industrie și comerț al Regatului Unit a alcătuit o statistică, asupra mersului prețului a douăzeci și trei de articole de primă necesitate pentru hrană, din care — reducând la 100 *) media prețurilor lor pe 1900 și comparând celelalte prețuri ale anilor următori cu acelea din anul 1900 — rezultă următoarea situațiune pentru Londra:

1900	. . . . .	100·0
1901	. . . . .	101·9
1902	. . . . .	101·6
1903	. . . . .	103·2
1904	. . . . .	104·3
1905	. . . . .	103·7
1906	. . . . .	103·2
1907	. . . . .	105·8
1908	. . . . .	108·4
1909	. . . . .	108·2
1910	. . . . .	109·9
1911	. . . . .	109·3

Așa că mărginuindu-ne numai și la aceste cifre putem găsi întemeiată aserțiunea mai ales dacă comparăm proporția cu anii dinainte de 1910, ca de pildă 1895 care ne dă numai cifra 95·2.

*) Aceasta este unul din multele sisteme întrebuințate de statisticieni în compararea rezultatelor la care ajung în cercetările lor. Consideră echivalentă cu 100 cifra care reprezintă o anumită cantitate și reduce proporțional toate celelalte cifre pe care voește să le compare. Acest sistem servește ca să simplifice calculele și să arate mai ușor printr-o singură comparație mișcarea pe care voește să o urmărească statisticianul. De pildă presupunând un preț oarecare al pâinei la 1910. Îl însemnăm 100. Cercetăm care a fost prețul aceleiași cantități din același articol, în același loc și aproximativ același timp al anului — dacă nu facem mai întâiu media generală din cursul anului — în 1911. Comparăm cu prețul care corăspunde cifrei 100 și notăm cifra care-i corăspunde proporțional cu 100. Presupunem că ar fi 102. Și urmăim tot astfel până completăm seria de ani pentru care facem cercetarea. Cifrele acestea la care reducem spre comparare prețurile sau altele se numesc *numere indice*. Ele în sine nu reprezintă nimic, ci doar arată în ce proporție stau diferiți termeni ai comparației noastre față de termenul tip, care este 100.

Aceiaș rezultat îl obținem comparând prețurile chiriei, îmbrăcăminte și încălzitului. Comparând însă diferitele cifre între ele se constată că hrana s'a urcat mai mult ca celelalte și pentru ca să ne dăm seama ce însemnează asta trebuie să considerăm că în bugetul lucrătorului englez, aceste diferite elemente ocupă cam următoarea proporție.

$\frac{7}{12}$	din cheltueli pentru hrană
$\frac{2}{12}$	" " " " chirie
$\frac{2}{12}$	" " " " îmbrăcăminte
$\frac{1}{12}$	" " " " combustibilii și lumină.

Această scumpire a prețurilor este confirmată și prin celalalt metod de control întrebuițat în această cercetare și dintre dovezile pe care le aduce profesorul Ashley, voiu cită numai cifrele oficiale ale ministerului de industrie și comerț, ca să le putem mai ușor pune în legătură cu cele de mai sus:

1900	. . . . .	100.0
1901	. . . . .	96.9
1902	. . . . .	96.5
1903	. . . . .	96.9
1904	. . . . .	98.3
1905	. . . . .	97.6
1906	. . . . .	100.5
1907	. . . . .	105.7
1908	. . . . .	102.8
1909	. . . . .	104.0
1910	. . . . .	108.8
1911	. . . . .	109.3

Aceste cifre reprezintă proporția în care au variat prețurile en gros (considerate după valoarea lor de import și de export) a patruzecisicinci de articole de prima necesitate, toate comparate cu prețurile dela 1900.

Concluzia generală este că dela 1900 — și mult mai pronunțat în ultimii câțiva ani — costul traiului a mers crescând, după cum ne arată cifrele de mai sus.

2. Care să fie cauza — sau cauzele?

Răspunsurile pe care profesorul Ashley caută să le dea la aceasta întrebare formează al doilea capitol al cercetării sale — iar pentru ușurința cetitorului le împarte, după cum sunt în legătură cu:

a) Relațiunea, ce există între ofertă și cerere. Căci, după datele cari prezintă, rezultă o dispoziție între cererea tot mai mare a articolelor de hrană și îmbrăcăminte și oferta pe care producătorii sunt în stare să o facă. Și nu trebuie să credem că creșterea prețurilor se datorește cauzelor artificiale — speculațiunilor de ori ce fel — ci se constată o legătură între creșterea absolută a producției și aceea a prețurilor.

b) Dar aceasta nu constituie decât una din cauzele *parțiale*. O altă este creșterea industriei și comerțului, care are de rezultat întrebuițarea unui mai mare număr de lucrători și o urcare a prețurilor în „timpurile bune”, sau, invers în cele „rele” — în legătură cu ciclurile de prosperitate și depresiune, care sunt rezultatul vieții industriale.

c) În sfârșit, o cauză cu caracter mai general este creșterea producției aurului, care se dă drept cauză de seamă scumpirei traiului de toți câți s'au ocupat de aceasta chestiune. Însă aceasta creștere nu poate fi considerată drept cauza singură a scumpirei prețurilor — ci pentru Anglia poate fi responsabilă pentru aproximativ o treime din această scumpire generală.

3. În ultimul capitol, rezumând ce a spus mai înainte autorul vorbește despre remedii, însă lasă chestia deschisă fără a spune ceva nou.

(Londra)

N. K. Constantinescu.

(Va urma)

Dela Epitropia fundațiunii pentru ajutorarea ziaristilor români din Ungaria.

APEL

cătră publicul românesc.

Sunt aproape doi ani de zile, de când s'a pus și la noi, Românii din această țară, bază unei fundațiuni pentru ajutorarea ziaristilor noștri. Inițiatorul acestei fundațiuni, dl Dr. Ioan Mișu, înțelegând, că — dacă voim ca ziaristii noștri să ajungă la înălțimea misiunii lor și să-și ocupe rolul ce trebuie să-l aibă în viața unui popor, avizat atât de mult la presa sa națională, cum este poporul nostru — nu mai pot rămâne lipsiți de sprijinul material, care să le asigure viitorul și bătrânețele, a donat pe seama fundațiunii inițiate de Dsa, însemnata sumă de Cor. 25,000.

Aceasta a fost o donațiune foarte frumoasă, care însă e a se considera numai ca bază a fundațiunii pentru ajutorarea ziaristilor noștri, bază pe care va avea să se așeze o instituție creată din obolul întregului nostru popor. Fundațiunea trebuie continuu augmentată, căci numai dispunând de fondurile necesare, va putea să-și ajungă ținta ce o urmărește: să fie de fapt o garanție reală pentru asigurarea viitorului aceluia, cari s'au dedicat și se vor mai dedica serviciului greu al pressei.

Până azi însă, din cauza împrejurărilor puțin prielnice, nu s'a putut face aproape nimic pentru augmentarea fundațiunii ce ne preocupă. Dar socotim, că a sosit timpul, să ne interesăm cu seriozitatea ce o merită și de această chestiune și epitropia subsemnată își consideră de cea dintâi datorință a sa, să se adreseze pe această cale tuturor oamenilor noștri de bine, poporului românesc de pretutindenea cu rugarea, să sprijinească — fiecare cum și cu ce poate — acțiunea pornită în scopul augmentării cât mai grabnice a numitei fundațiuni.

Din parte-ne suntem siguri, că pe lângă interes și bunăvoință față de cauza ziaristilor noștri, în scurtă vreme fundațiunea va putea ajunge la minimul sumei — Cor. 50,000 — recerută de literele fundamentale, pentru ca să-și poată începe activitatea și astfel să devină cât mai curând un razim pentru ziaristii noștri. — Și prilejuri pentru a ne putea da concursul la augmentarea cât mai grabnică a fundațiunii, avem destule, numai interesul și bunăvoința să nu ne lipsească. Serbări, producțiuni și petreceri aranjate în beneficiul fundațiunii pentru ajutorarea ziaristilor noștri sunt tot atât de potrivite și binevenite ca și răscumpărările de diferite evenimente familiare și îndatoriri sociale. Începutul trebuie făcut numai, și modestele contribuiri de acest fel vor deveni cel mai fecund izvor pentru augmentarea atât de dorită a fundațiunii noastre.

Se poate însă — și avem mare nădejde — că între noi se vor găsi și bărbați de inimă, cari să se decidă a face și donațiuni mai mari pe sama fundațiunii noastre. În asemenea cazuri, administrarea și ținerea în evidență a astorfel de donațiuni se face în așa mod, încât ele — deși vor face parte din averea fundațională — se vor arăta totdeauna separat, și aceasta ca un tribut de recunoștință pentru aceia, cari în chipul acesta vor contribui la augmentarea acestei fundațiuni. E un sistem acesta, care se practică și în alte părți și care deci va putea fi de folos și fundațiunii noastre.

Adresând aceste cuvinte publicului nostru românesc, ne place a crede că ele vor afla răsunet în inimile tuturor și că augmentarea fundațiunii noastre va urmă în măsura, în care o reclamă necesitatea cea mare, pentru care s'a înființat.

În această speranță, rugăm ca orice contribuție să se trimită la banca „Ardeleana” din Orăștie (Szászváros), care administrează averea fundațională și orice lămuriri și informațiuni cu privire la fundațiunea și augmentarea ei să se ceară dela secretarul Epitropiei, D. Ioan I. Lăpădatu, director al „Băncii generale de asigurare” din Sibiu — Nagyszeben.

Dat în Sibiu, April 1912.

Epitropia fundațiunii
pentru ajutorarea ziaristilor români
din Ungaria.

Răspuns la o întrebare.†

Un acționar anonim — deci chiar așa ar putea fi și un neacționar — pune întrebarea bazată pe o premisă falsă, că are de gând direcțiunea — în tonul urban se zice On. direcțiune — a face pașii necesari pentru fuzionarea cu institutul „Albina”?...

Deși deja premisa e falsă deci ne-am simți liberați de a da ceva răspuns, — totuș spre liniștirea binevoitorului acționar — căruia după cum se vede îi zace la inimă mai vârtos nimicirea institutului, decât existența lui — îi răspundem: §-ul 23 din statutele societății noastre sună: „Toate drepturile, ce compet acționarilor în afacerile societății se exercită prin totalitatea acționarilor în adunarea generală”.

Credem e clar! Nici un acționar nu are drept a pune întrebări și a cere răspunsuri în afaceri de ale institutului — privatim, cu atât mai puțin pe cale ziaristică, căci toate drepturile, fără nici o excepțiune, se exercită numai și numai prin totalitatea acționarilor în adunarea generală.

Contra concluzelor acesteia apoi, — rămâne dreptul fiecăruia a cere satisfacție dela tribunalul competent, în cazuri, când respectivul ar vede că nu se respectă legea sau statutele societății, sau și altcum nu s'ar respecta interesul institutului. Deci rugăm pe dl acționar din tufă, să pună direcțiunii întrebarea aceasta în adunarea generală.

DIRECȚIUNEA
institutului de credit și economii
„Târnăveana”
în Sighișoara.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 11 Aprilie 1912.

Situația pieței internaționale de bani continuă a fi neschimbată, deși atât în Berlin cât și în London situația băncilor de emisiune s'a mai ameliorat. Tendința este fermă și în Berlin discontul privat a cotaț $3\frac{3}{4}\%$, iar banii de zi $3\frac{1}{2}\%$, pe când în London discontul privat este $3\frac{7}{16}\%$, iar banii de zi 3% .

În piața internă încă nu se poate înregistra vre-o schimbare mai de seamă. Ultimul sumar al Băncii

Austro Ungare, ce este drept arată o reducere a portofoliului și a circulației de bancnote, totuși o apariție îngrijitoare este reducerea constantă a rezervei de aur prin plățile cele mari în străinătate. Reducerea aceasta se cifrează dela 1 Ianuarie a. c. până la 7 crt. cu K 31 milioane și dacă nu va încetă nu este exchis să ducă la o urcare a etalonului oficial. O măsură pe care Banca va trebui să o ia în interesul stabilității valutei. Discontul privat a cotaț de altcum în Viena $4\frac{1}{8}\%$, în Budapesta $4\frac{7}{8}\%$. Bănci mijlocii și escontorii particulari au stipulat $5\frac{1}{2}\%$ — $5\frac{3}{4}\%$. Cambii de portofoliu dela 6% în sus.

CRONICA.

Ședința direcțiunii „Solidarității”. La 11 crt. s'a întrunit — precum am semnalat în numărul nostru trecut — direcțiunea „Solidarității” la o ședință în Sibiu sub prezidiul dlui Part. Cosma. Au luat parte dnii: R. Cărăbaș, A. Cosma, Ioan I. Lăpădatu, S. Raicu, Dr. C. Pop, C. Popp, Dr. G. Suciuc și Dr. G. Tripon. S'au discutat mai multe chestii importante de actualitate: situația financiară, chestiunea cooperativelor, chestiunea revizurilor etc. și s'a stabilit textul raportului general și rapoartelor speciale către adunarea generală, convocarea căreia s'a încredințat biroului.

Pentru fundațiunea ziaristilor români.

Recomandăm atențiunii deosebite a cercurilor conducătoare a băncilor noastre „Apelul” epitropiei „Fundațiunii pentru ajutorarea ziaristilor români din Ungaria”, ce-l publicăm la alt loc al revistei noastre. Nu ne îndoim, că băncile noastre, aceste zeloase și constante sprijinitoare a tuturor acțiunilor bune și de folos obștense pentru poporul nostru, vor grăbi să onoreze după cuviință apelul epitropiei, la ceace le îndemnăm cu toată căldura.

Contribuirile băncilor noastre rugăm a le trimite la cassa „Solidarității” de unde se vor transpune la destinație.

Necrolog. Traian Stanciu, funcționar la Agentura „Albinei” din Sănmiclăușul mare a răposat în etate de 23 ani.

Sumar.

Instituțiunea revizorilor-experti ai Solidarității. — Scumpirea traiului. — Apel către publicul românesc. — Răspuns la o întrebare. — *Revista financiară:* Situațiunea. — *Cronică:* Ședința direcțiunii „Solidarității”, Pentru fundațiunea ziaristilor români, Necrolog.

Posta Redacțiunii.

Dlul N. K. Constantinescu, London. Primit cu mulțumită cele trimise. În numărul prezent am început, cum vezi, publicarea. Rugăm a trimite continuarea dela „Cooperatiunea în Regatul unit etc.” Celelalte vor apărea pe rând.

* Vezi Nr. 13 a c. la „Cronică”.

Edict.

Conform concluzelor adunării generale, fuzionând „PANCIOVANA” institut de economii și credit societate pe acții în Panciova cu institutul nostru, care a primit toate activele și pasivele, în înțelesul §-lui 208 din legea comercială, sunt prin această provocată eventualii creditori ai institutului fuzionat, ca în termen de 6 luni dela a treia publicare a acestui edict să-și însinue pretensiunile lor la institutul nostru ca succesor al institutului fuzionat.

Satul-nou (Révaujfalu), în 3 Aprilie 1912.

1-3 „SENTINELA”
institut de econ. și credit ca societate
pe acții.

Depozit românesc

de pianе și armoniuri în Sibiiu.

Piane și pianine, din cele mai bune fabrici se pot procura cu prețuri foarte moderate la

Timotei Popovici,

profesor de muzică.

Sibiiu, Strada Cisnădiei Nr. 7 etajul I.

Următoarele cărți se pot procura dela
 librăria CIURCU, Brașov,
 precum și dela orice librărie.

I. C. PANȚU:

Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă, 8 ^o mare, I—VIII + 213 pagine	Cor. 2.—
Știința conturilor sau Contabilitatea în partidă dublă, scrisă și explicată pe baza teoriei actuale materialiste, 8 ^o mare, I—VII + 324 pag.	„ 4.—
Al doilea capitol din contabilitatea dublă. Afaceri de bancă, 8 ^o mare, 70 pagine	„ 1.—
Procent, Promii, Interese și tegria conturilor curente. Ediția a doua, prelucrată și completată, 8 ^o mare, I—IX + 160 pagine.	„ 3.—
Curs complet de corespondență comercială, cu explicarea terminilor comerciali. Ediția a doua prelucrată și augmentată, 8 ^o mare, I—X + 322 pagine.	„ 3 50
Puncte nouă de vedere la calcularea conturilor curente, 8 ^o mare 28 pagine.	„ 0 60
Contabilitatea la societăți colective, comandite și la societățile pe acțiuni, octav mare 70 pag.	„ 1 20

Capital social Coroane 1.200.000.

Telefon Nr. 188.

Post sparcassa ung. 29,349.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE”

☞☞☞ societate pe acții în Sibiiu — Nagyszeben ☞☞☞

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**, directorul executiv al „Albinei” și prezidentul „Solidarității”.

„BANCA GENERALA DE ASIGURARE” face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

— Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare” le face în condițiunile cele mai favorabile. —

Asigurările se pot face prin oricare bancă românească, precum și la agenții și bărbății de încredere ai societății. ☞☞☞ Prospecte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legături — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„Banca generală de asigurare” dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare”

Sibiiu — Nagyszeben. Edificiul „Albina”.

„HAȚEGANA“ institut de credit și economii, societate pe acții în Hațeg.

PROSPECT DE EMISIUNE.

Adunarea noastră generală ținută la 20 Februar 1912, cât și adunarea generală a institutului de credit și economii, societate pe acții „Ulpiana“ din Grădiște, a decis fuziunea acestor două institute.

În legătură cu aceasta, adunarea noastră a luat cu privire la urcarea capitalului social, următorul conclud: Capitalul social se va urca dela Coroane 400.000— la Coroane 450.000— prin o nouă emisiune de 500 bucăți acții de câte Cor. 100— nominal, sunătoare pe nume.

Din această emisiune, 400 bucăți să rezervă pentru acționarii institutului de credit și economii „Ulpiana“, pentru de a fi date în schimb și anume: tot pentru 2 acții de a institutului de credit și economii „Ulpiana“, câte o acție de a institutului nostru.

Restul de 100 bucăți, se vor vinde cu drept de preferință acționarilor vechi a institutului nostru, cu suma de cor 115— de bucată, din cari cor. 100— se adaugă la capitalul social, iar Cor. 15— după subtragerea tuturor speselor de emisiune, se vor conta în favorul fondului de rezervă.

Terminul ultim de optare pentru aceste 100 bucăți rezervate acționarilor vechi ai institutului nostru, se fixează pe 1 Maiu 1912.

După acest termin, cele 100 acții se împart între acționarii insinuati, în proporția acțiilor, ce le posed.

Până la 15 Maiu 1912 fiecare acționar, care și-a insinuat dreptul de optare, va fi încunoștiințat de către direcțiune în scris, despre numărul acțiilor noi ce-i revin.

Deodată cu declarațiunea de subscriere, acționarii trebuie să prezinte acțiile vechi (fără cuponi), pe baza cărora optează, până la terminul de 1 Maiu 1912.

Acțiile depuse la cassă, se stampilează cu nota de opțiune și imediat se restituiesc acționarilor.

Pentru plățirea prețului de emisiune se fixează următoarele termine:

Rata	I	de Cor.	30	până la	1 Iunie	1912.
"	II	"	30	"	1 August	1912.
"	III	"	30	"	1 Oct.	1912.
"	IV	"	25	"	1 Dec.	1912.

Fiecare acționar are însă dreptul să plătească deodată mai multe sau și toate ratele, înainte de terminele fixate.

Acțiile nouă vor participa la toate beneficiile și se vor bucura de toate drepturile, ce le posed acțiile vechi, cu începere dela 1 Ianuarie 1913.

Până la acest termin, subscriitorii primesc 6% interese după toate sumele plătite în contul acțiilor și anume dela solvirea sumelor în cassa institutului, până la 31 Decembrie 1912; din contră, subscriitorii, cari vor rămâne în restanță cu plățirea punctuală a ratelor, vor plăti la cassă 7% după sumele restante.

În lipsa de plată a ratelor la terminele fixate, se aplică dispozițiunea §-ului 11 din statute, în senzul căreia ratele deja plătite, cad în favorul fondului de rezervă, iar acțiile neplătite se declară nimicite, și în locul acelor se emit titlii noi de acții.

Acțiile rămase neoptate de acționarii institutului de credit, societate pe acții „Ulpiana“ și de acționarii noștri, direcțiunea le vinde din mână liberă și neacționarilor, începând din 1 Maiu 1912, și anume: bucată cu prețul de Cor. 130— din cari Cor. 100— se adaugă la capitalul social, iar Cor. 30— la fondul de rezervă.

Hațeg, 1 Martie 1912.

Direcțiunea inst. de cred. și econ.

„HAȚEGANA“.

„ALBINA“ institut de credit și economii, Sibiu.

PROSPECT.

Adunarea noastră generală ținută la 23 crt. a luat cu privire la *urcarea capitalului societar* următorul conclud:

Capitalul societar se urcă dela K 3.000,000 la K 6.000,000.

În acest scop se vor emite 15,000 acții noi de câte K 200 sub numerii curenți 15,001—30.000.

Fiecare acționar actual are dreptul de preferință să opteze pentru atâtea acții noi, câte acții vechi sunt trecute pe numele lui în registrul acționarilor (§ 7 al stat.)

Abateri dela condițiunea, ca acțiunile vechi să fie înregistrate pe proprietarul actual se admit numai erezilor, cari vor dovedi: că proprietarul vechiu a răposat, că ei sunt îndreptățiți a moșteni acțiunile vechi înregistrate pe numele decedatului și că s'a pus la cale procedura de ereditate, dar nu s'a terminat. Această excepțiune însă se poate admite numai până la terminul fixat pentru însinuarea optării.

Astfel de acții se vor liberă îndreptățiților numai după predarea judecătorească a eredității.

Prețul acțiilor se va răspunde în senzul §-ului 9 al Statutelor în cinci rate de trei luni egale și anume:

prima rată până la	1 Iulie a. c.
a doua „ „ „	1 Oct. a. c.
a treia „ „ „	1 Ianuarie 1913.
a patra „ „ „	1 Aprilie 1913.
a cincia „ „ „	1 Iulie 1913.

Se pot plăti însă și mai multe rate deodată.

Acțiunile noi nu vor participa la dividenda anului curent, ei acționarii vor primi numai 5% interese după sumele răspunse, dela ziua sosirii banilor la cassa institutului până la ultima Decembrie a. c.

Vor participa însă la dividenda anului viitor, din care motiv ratele a patra și a cincia se vor răspunde cu 5% interese dela 1 Ianuarie 1913.

Față de acționarii, cari nu vor plăti ratele regulat se va aplica § 10 al Statutelor.

Terminul pentru optare se fixează pe ziua de 15 Iunie a. c.

Acțiunile, cari nu se vor subscrie până la acest termin, se vor vinde în favorul Fondului de garanție al scrisurilor fonciare cu prețul și până la terminul, ce-l va fixa direcțiunea ulterior. Și cu privire la aceste acții au prioritate acționarii actuali.

Acțiunile noi se vor dată din 1 Iulie 1913.

Deodată cu prima rată, se va răspunde de fiecare acție o taxă de câte K 10 pentru acoperirea speselor.

Această taxă se va conta la fondul special de rezervă, din care se vor acoperi și spesele.

Intru executarea acestui conclud domnii acționari să binevoiască a prezenta acțiunile (din emisiunile anterioare fără coalele de cupon) subsemnatei direcțiuni însinuând optarea pe epistola de pe contrapagină.

Sibiu, în 23 Martie 1912.

Direcțiunea.